

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Széchenyi-ter 12-ik szám,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.
Kéziratok vissza nem adtnak

Hirdetések

a kiadóhivataltban vétetnek föl.
Előfizetések elfogadtnak még
valamennyi könyvkereske-
desben.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 — —
Negyed évre . . . 1 — 50 —
Egy hóra . . . — — 50 —
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Széchenyi-ter 12-ik szám
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lások intézendők.

Egyes számok kaphatók:

Wiedinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-ter), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-ter) 36hm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedésben
Mindezen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

Simonffy János pécsvárad-kerületi orsz. képviselő beszámoló beszéde.

Tisztelt polgártársak!

A kerület némely községekben tett ígéretnek egyfelől, másfelől a képviselői állással járó azon erkölcsi kötelességnek, mely szerint a választók bizodalomból lett képviselőnek a választók érzelmeit, gondolkodását és viszonyait folyton figyelemmel kísérni és ismerni kell, s e végből közte és választói közt az időről időre való érintkezés által a bizalom létesítette kapcsolat fönttartani a valódi népképviselőnek elvéből kifolyó szükség — kivámatn eleget tenni akkor, a mikor önik közt megjelentem, hogy az országgyűlés 3 évi működéséről — a hol önik meg-tisztelő bizalmából foglaltam helyet, hogy hazám és népe érdekeit szolgáljam s a közjó előmozdítására tehetőségemhez képest törekedjem — így az ott követett magatartásom- és eljárásomról lehető rövidséggel, de mégis kellő részletességgel beszámoljak.

Nagyon hosszának kellene lennem, ha az országgyűlés 3 évi elmúlt létszakának minden egyes mozzanatáról megemlékezni akarnék, azért csak az országgyűlés azon alkotásait, mint hozott törvényeket említem föl és részletezem, a melyek öniket közvetlenül érdeklik. Ezekben kívül azonban az ország helyzetének ismertetésével és politikai magatartásunk, illetve politikai pártállásunk helyes voltának igazolásával kötelességemmel én fogom mondani az országgyűlésen történt fontosabb eseményeket, és előadom önzinte véleményemet a jelennek és jövőnek kilátásba helyezett némely fontosabb kérdéséről is.

Saját részemről előre bocsájtom, hogy működésem irányadójaul szolgált, valamint a jövőben is — mint edes hazánk és népének érdekére nézve szerintem egyedül helyes és üdvös — szolgálai fog azon program, melylyel a választást megelőzőleg önik előtt szóval és írásban kifejtettem, s mely megvalósításom alapjául szolgált. Ezen programhoz híven alkalmaztam törvényhozói működésemet és eljárásomat.

Ezen önik előtt jól ismert program több tartalma az, hogy az akkor 20, most már 23 év óta fűnálló, 1867 ben alkotott közösgyes rendszer alatt az ország adóssága és adóterheink következetesen szaporodnak és e mellett mind az ország helyzete, mind köz és magán állapotaink folyton rosszabbodnak; minek bizonyosságul fölhozhatok, hogy 15 év alatt államadósságunk 1000 millióval szaporodott és adóterheink különböző nemekben és czimeken 1878 óta mostanig 60—70 millióval emeltettek. Ezen országgyűlés kezdetén ugyanis még 35—40 millió volt az adók emelése: a szomorú tapasztalást tehát — mentül tovább, annál inkább — hazánk és önmagunk iránt szükségszerű kötelességünké teszi, hogy az érdekeinket lenyűgöző és nemzeti fejlődésünket mind a szellemi, mind az anyagi téren gátló közösgyes rendszernek, mely folyton anyagi adózatot követel s mely minden bajunknak — úgy az adósság csinátlásának és adók emelésének, mint a szellemi és anyagi hátramaradottságunknak szülő oka — megváltoztatására, vagyis, a mi ezen állapotokon egyedül segíthet: Magyarország teljes önállóságának és szabad rendelkezési jogának visszaszerzésére és érvényesítésére alkotmányos úton érett néphez illően a leghatározottabban törekedjünk.

Tájékoztalás a netáni fölróertes vagy megítésés kikerülése végett megértenitni szükségesnek tartom, hogy a törvényeket az országgyűlési többség hozza, vagyis azon párt, mely az országgyűlésen többségben van, ebből alakul a kormány is; — s miután azon párt van még

mindig többségben, mely az 1867 es közös ügyes törvényt megalkotta és föntartja — nagyon természetes, hogy az ellenzék, vagyis az országgyűlési függetlenség: és 48 as párt, mely ezen közösgyes törvénynek megváltoztatását, illetve Magyarország önállóságának és függetlenségének a personal unio alapján és alkotmányos úton való helyreállítását tűzte ki céljául, mindaddig nem érvényesítheti elveit, míg az országgyűlésen többségre nem jut. Addig is azonban az ország érdekében fontos szerepe és hivatása van az ellenzéknek, mint az országgyűlésen kisebbségben levő pártoknak — s ez az: hogy a kormánynak és az országgyűlési többségnek működését ellenőrizze, s akár az ország, akár a nép érdeke nézve károsnak tartott törvényjavaslatainak törvényre emelését elnevezze, lehetőleg meggátolja, vagy legalább a szerinte közösgye határozás részében szelidebbé tenni, módosítani igyekezzék, ellenben a köz szabadság és a nép érdekében szükségesnek tartott törvények hozatalát megsejtse; egyszersmind időről időre kimutatva a közösgyes rendszernek Magyarország érdekében nézve káros voltát s így tarthatatlanságát, saját elveit ezzel szembeállítva s az ország és nép érdekében helyes és üdvös voltát bebizonyítva és ezen úton elveit terjesztve — ennek az országgyűlésen, ha lehet, minden este az országban — ez által a jövő választásokra az ország népét előkészítvén — megszerezze a többséget. Mennél nagyobb, illetőleg erősebb az ellenzék az országgyűlésen — annál több hasznót tehet s annál több kárt és hátrányt háríthat el.

A legtöbb törvény, mely ezen 3 év alatt hozottat, s mely mindnyájunkat közvetlenül és érdekenyen érdekelt, a mint előrelátható volt s a mint ezt programom fejtegetésekor megjövendöltem — az állam pénzügyi helyzetének javítását, vagyis a nagy deficités állambáztartásban a kiadások és bevételek közt az egyensúlyt minden áron és minden áldozattal való helyreállítását célozta. Ilyenek: a dohányjövőkdi változtatásról szóló törvények. Mindezen törvények kizárólag az államjövődalem szaporítása, emelése czéljából hozattak és kisebb-nagyobb mértékben jelentékeny adó-emeléseket tartalmaznak. Nagyon sok időbe kerülne ezen törvények részletes ismertetése — azért csak annak kijelentésére szoritkozom, hogy az országgyűlési függetlenség és 48-as párt, és én mint ennek tagja — ezen törvények meghozataláról nem járultunk — azoknak legnagyobb részben, a szeszdóznak és a regále megváltásának pedig a tervezett módon való meghozatalát ellenztük, részint azért, mert újabbán és aránytalanul sújtják az adózó polgárokat, részint azért, mert mint a szeszdóznak és főleg a regále megváltásnál — a nemzetgazdaság helyes érdekeinek s a jogállam és a demokracia követelményeinek mellőzésével egyedül a deficités államkasszanak érdeke szolgált meghozataluk indokál; és mellett azon meggyőződésben is lévén, hogy ha ezen nagy áldozattal az állambáztartásban a bevétel és kiadások közti egyensúly ideig-óraig helyreállítatol leszen is — ezen egyensúlyt a közösgyes rendszernek természetes folyománya csakhamar fölbillent. A regále megváltást pedig, mint a fölszíri jog utolsó maradványának megszüntetését, ép pártunk sürgette már 20 év óta, de nem ezen alapon!

A hozott törvények közül még fölemlitendőknek tartom: az állategészségi ügy rendezéséről, a köztak- és vámosokról s a kir. itélőtábláról és főügyészségekről szóló törvényeket, mint közérdekeket és olyanokat, melyeknek hozatalához pártunk is hozzájárult. A köztakról szóló törvény hozatalát különösen mi sürgettük évek óta, részint a közlekedési utak jobb karbantartása, részint a nagybirtokosok kímélésével a szegényebb néposztályt aránytalanul terhelő közmunkának igazságosabb alapra fektetése végett. Nem felel ugyan meg teljesen öhajátusunknak ez sem, de ha jól és becsületesen hajtatik végre, sok vizsásgatot és önkéntes eljárást megszüntet, mi mégis az eddigiekhez képest előny.

Nem lesz talán fölösleges ennek rövid ismertetése.

Ezen törvény szerint a köztak több miqősségre (categoriára) vannak fölosztva — öngymit: állami, törvényhatósági vagy megyei, vasúttakhoz vezető, közösi közlekedési és tisztán közösi utakra. Az állami az állami, s törvényhatósági a megye — a vasúti állomáshoz vezetőt a megye, vasúti társaság s az érdekelt közösek együtt; a közösi közlekedési utat az érdekelt közösek és a tisztán közösi utat az illető közösek kötelese megepiteni és fönttartani. A hozzájárulási arány a törvényhatósági vagyis a megyei útra nézve az állami egyenes adók arányában vetetik ki, s rendszerint nem lehet nagyobb 10%-nál s így a kinek például 30 frt egyenes államadója van, 3 frtnál többet nem fizet megyei úttadót, illetőleg közmunka-váltságot. Minden 18 évet betöltött és 60 évet el nem ért férfi családtag azonban, ha adója után nem is fizetne 1 frt 50 kr. — megyei úttadójában köteles vagy 3 kézi napszámot leszolgálni, vagy 1 frt 50 kr. váltságdíjat fizetni.

A közösi út fönttartásához a közösi lakosok kézi és igás munkával tartoznak járulni; minden vonós állat egyes vagy kettes fogatban, a mint rendszeren használtatik, legfölsőbb kétszer állítható ki közösi munkára. A közösgyes szokásosan épült ház vagy házak tulajdonosa legfölsőbb 4 kézi napszámot, 6 vagy téglapület tulajdonosa legfölsőbb 6 kézi napszámot szolgai; — idegen házban lakók, 6 vagy családtagok egy egy kézi napszámot teljesítenek; a kézi munkák a közösi képviselait által meghatározott szokások árban megválthatók vagy fogadott által teljesíthetők.

A kézi munka alól föl vannak mentve: kik 18. évüket még be nem töltötték vagy a 60. évet túlhaladták; továbbá a nők, a papok, tanítók, tisztviselők és más hivatalos személyek.

Mellözöm a törvény további intézkedéseinek ismertetését, csak azt jegyzem meg, hogy a helyes kivetés és netán hibás kivetés elleni fölszólas iránt gondoskodva van, azonban mint mindenben — itt is szükséges, hogy a közösi lakosok is saját érdektükben a kivétést ellenőrizzék.

Az állategészségügy rendezését illetőleg hozott törvénynek általunk is lett elfogadását — a nemzetgazdasázt azon fontos érdeke, hogy az állati betegségek s főleg azoknak terjedése lehetőleg meggátoltassék — eléggé indokolja.

A kir. itélőtábláról szóló törvény az által vált szükségessé, hogy a jó és lehetőleg gyors igazságszolgáltatás czéljából rég sürgetett szóbeliség- és közvetlenségnek a törvénykezési eljárásnál behozatala lehetségessé tessenék. Eddig ugyanis két kir. itélőtábla volt: egy Magyarországon Budapesten s egy Erdélyben Marosvásárhelyen. Jövőre ezek 11 királyi itélőtáblára lesznek elosztva és így még 9 helyen az ország

külföldi vidéken elhelyezze, mi által az igazságszolgáltatásnak szélszertűbb és helyesebb följegyelete fog remélhetőleg elérni, azoufóll az igazságot kereső felek is a felső bíróságot közelebb találják föl.

Egy ily kir. ítélőtábla állítatik föl Pécsen is, mi e megye közönségének is kétségtelen előnyére válik.

Most tisztelt polgártársak áttértek az országgyűlés legnevezetesebb eseményét képezett véderő-törvényjavaslat tárgyalásának s az ellenzék által ebben kifejtett történeti nevezetességi és következményeiben is ugyan horderejűvé vált vitának rövid ismertetésére. E törvényjavaslatnak különösen 14. és 25. §-ai voltak a szerföltött sérelmes pontok, melyek miatt az ellenzék a kormány és többsége ellen eddig a parlamenti történelmünkben példátlanul elkeseredett harcot indított és folytatott. A tárgyalás csaknem három hónapig eltartott a legnagyobb igazalom és vihar közepette. A sérelmet az képezte, hogy e törvényjavaslat 14-ik §-ában foglalt szövegezés szerint a magyar nemzet lemondott volna még az 1867-ik évben alkotott közönséges törvényben is föntartott azon lényeges jogáról, mely szerint a közös hadsereg évi hadjutalékát — az újonczok számtól 10 évről 10 évre maga a nemzet saját országgyűlése által állapítja meg; a 25-ik § pedig az egyéves önkéntesekre nézve azon szigorított kötelezettséget tartalmazta, hogy a melyik önkéntes egy év alatt a tisztí vizsgát német nyelven le nem teszi — még egy évet tényleges szolgálatban leszolgálni köteles; tehát az eddigi tényleges szolgálati időt mindazon művelt ifjakra nézve büntetésből fölemelte, a kik magya. vidéken születve és nevelkedve föl és az iskolákban különben is minden tantárgy magyarul tanítottatva — előre láthatólag egy év alatt a tisztí vizsgát német nyelven leenni nem képesek. Ne higgye senki, hogy ezen intézkedésnek talán az volt a célja, hogy a magyar művelt ifjakban a közös hadsereg tisztéket nyerjen; nem ez, hanem az, hogy a második évre azokból szeritűlt művelt aliszteket kepezzenek, valószínűleg a nép fiainak részben jövőre az alisztségből teendő kisorozatával.

Mondanom sem kell, hogy ezen újban szandeoktól jogföladás és a művelt ifjakra nézve ily módon az eddigi szolgálati időnek kétszeres fölemelése általános fölhaborodást szült — nem csak az országgyűlés ellenzékében, hanem az országban is.

A függetlenségi és 48-as párt hazafias kötelességnek tartotta ezt lehetőleg megakadályozni, azért a mérékelt ellenzékkel szövetségbe ezen tárgyalásnál igazán a késő utódoznak is példát nyújtó, hősies kitartással és elszántsággal küzdött a nemzet e jogai mellett; míg volt tagja, ki e nagy parlamenti harcban részt ne vett volna egyszeri vagy többszöri fölszólalással.

A hosszu és viharos vitának egyik eredménye lett, hogy a kormány a 14-ik §-nál megharalni — engedni volt kénytelen; a 25-ik §-t azonban, miután ennek elfogadásához ma-

kasul ragaszkodott, valószínűleg a katonai köröknek tett ígéret által lévén lekötve — a többség — a kormánynak adott külön utasítással, melyel elköszömeretét elaltatni hitte — megszavazta.

A másik eredménye pedig az volt, hogy a parlamenti ütközésben, a lesújtó igazság — a hosszas és folytonos támadás és vad okozta súlyos sebek következtében, mihez járult az ország méltó fölhaborodásának abban való nyilvánulása, hogy az időközökben megüresedett képviselői helyekre csaknem kivétel nélkül — mind függetlenségi és 48-as párti képviselők választottak s így 8 képviselővel szaporodván a függetlenségi és 48-as párt, ezekkel most közel 100 tagot számlál — a többség fejét vesztette s Tisza Kálmán hatalma annyira meg lett törve, hogy csak segítségével remélte magát föntartani, és a Szilágyi Dezső minisztersegével rekonstruálniak — megerőtletnek elnevezett cabinet élén lépett már a véderő vita lezajása után az országgyűlés elé.

De az egykor legyőzhetetlennek és megbukhatatlannak tartott Tisza Kálmán a bukását sem ez, sem a többség meg nem menthette.

Ugyanis a véderő vita következtében fönn és lenn tekintélyben vesztett miniszterelőnk — meglehet, hogy magát rehabilitálja, legyőzöttben megszorultságból — a függetlenségi és 48-as párt által fölvetett honossági kérdésben azon ígéretet tette, hogy a honossági törvény általunk kijelölt részének módosítása iránt, Kossuth Lajos honosságra való tekintettel is, kész a kormány részéről törvényjavaslatot benyújtani.

Itt meg kell magyaráznom, hogy mi a függetlenségi és 48-as párt, az 1879 évi 50-ik t. cz. azon szakaszát, mely azt rendel, hogy azok kik 10 év óta megszakítás nélkül az országból önként távol vannak, ha csak az illető hatóság nál időközben nem jelentették magukat, elvesztik honpolgári jogukat — mint helytelenül megváltoztatni követtük — s azért is, mert Kossuth Lajos is elvesztendő volt honpolgári jogát.

Tisza Kálmán azonban tett ígéretét be nem váltotta, mert — habár az ígéretet a kormány nevében, s így miniszterársainak beleegyezésével és a többség helyeslésével tette, most miniszterársai hozzájárulásukat megtagadták, és a király sem adta beleegyezését, minél fogva a miniszterelőnk állásról lemondani volt kénytelen és helyére gróf Szapáry Gyula, egyik minisztertársa nevezetett ki.

Mi Tisza Kálmán bukását annál nagyobb meglepéssel fogadtuk, mert a különféle mesterséges módon, erőlköztelen választásokkal segély visszaélésekkel föntartott 15 évi kormányzas és parturalom — legyőzhetlennek hitt — lidérez nyomásától szabadult meg a nemzet s legalább lélegzetet vehetett. Már az is nagy előny a nemzetre, hogy ezen a parlamenti életben szokatlan hosszu kormányzas véget ért s ezzel az öns hadnak a kormány által ságába vagy legalabbis biztonságába vetett reménye

csökken. Hogy ez ne ismétlődjek, most — azt hiszem — könnyebb lesz e nemzetben éledni kezdő közszellemnek jövőre azt megakadályozni.

Tisza bukása — mint a dolog természetében rejlik — nem maradt és még inkább nem maradhat az országgyűlési pártokra is befolyás nélkül.

A Szapáry-kabinet ugyan mindenben Tisza utódjának valja magát — kétségteudni az is — ugyan azzal a többséggel bír, és ugyanazon közönséges alapon áll; de a többség már meg sem egészen az, nem oly egy-éges többé, mint előbb volt Tisza alatt, főleg a véderő vita előtt; s habár a kormányparton megszokott érdekiegyenlőséggel, egyezkedés útján összetartható — a szétválásnak esélye nem hiányzik.

Minthogy pedig a Szapáry kormány ugyanazon programot állította föl, melyet Tisza Kálmán kormányzása alatt s az utóbbi időben magának vallott, de a kormány is ugyanazon férfiakból áll, kikből a Tisza kormánya állott: lényeges, — a mi politikai irányunknak és állásunknak kedvező változást ezen kormánytól sem várhatunk, mit máris igazolt a honossági, illetőleg a Kossuth kérdésben tett magatartásával.

Mi ugyanis mindjárt a negyedik ülésszak kezdetén — a honossági kérdésben — az előbb említett szakasz módosítása vegett törvényjavaslatot nyújtottunk be, illetőleg partunk nevében benyújtott Irányi Dániel előnkünk és pártvezérünk; s habár napnál világosabban kimutattuk az általunk megváltoztatni kívánt szakaszunk — hátrányos voltát, helytelenységét és keptelenségét — a Szapáry-kormány azt több segével leszavaztatta. S ennek következtében Kossuth Lajos, hazánk nagy fia is, kinek a nép a jobbszágától fölszabadítását, a jogegyenlőséget s alkotmányos honpolgári jogot köszönheti, s kinek a haza, a nemzet és polgárai iránt nagy és elévülhetlen érdemét még azok is, kik leszavazták — elismerni voltak kénytelenek — honpolgári jogától megfosztottak.

Megrendül a hazafiai szív — ily hálatalanság, ily megsejyenyítő eljárás fölött! Mi azért — az országos független egy és 48-as párt — azon leszünk, hogy ezen szégyenfoltot a nemzet fölött lemosuk; és reméljük, hogy a nemzet támogatni fogja törekvésünket.

A mérékelt ellenzéknek — véleményem szerint, — már most mint ellenzéknek megszűnt a létalapja. Az eddigi ellenzégi állása ugyanis abból állt: hogy Tiszákkal szemben az 1867-ik alapnak föremagyarázását megvédje és a közizgatás államaitásának elvetet proklamálja, érvényre juttassa. Most Tisza bukása után, miután Szapáry is eltagadta az államaitásnak elvetet, sőt keresztülvitelt programjába föl is vette — egy közzégi alapon állván különben a Szapáry-kormánynyal — további ellenzégi állásának értelme nincs — és így csak rövid idő kérdése, hogy a kormánypartba belépjen.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A professzor ur veszedelme.

Nem volt nagyobb szenvedélye, mint a határt bolygani reggeltől estig és bámulni a természetet, már annymire rövidlátásánál fogva módjában volt. No de kipótolta a hiányt a többféle szem- és nagyítóüveg.

Ő előtte csak a kövek, bogarak és különféle gazok s virágok birtak értékkel. Nem törődött egyébbel a világon. Bele is élte magát a tudományos búvárataiba úgy, hogy megkeménykedett feje beillett a bölcsesség kövének, maga meg homi ékességét elvirágozott tulipánuak, vagy csodabogárnak.

Plehbodoz, könyv, skatulák, lepkefogó, terheleyn kalap, paraplé, látoévek, kitűzött gombostűk voltak a fegyverei és fölszerelési, a melyeket aszerint szedett-vedett elő, amint egy-egy lepke, bogarat, növényt vagy értékesebb kődarabot talált s tett a gyűjteményébe.

A zajos és mulató nagyvilág egy cseppet sem érdekelt. A nőkre meg sohasem hederi-

tett. Tartózkodott, sőt félt tőlük. Azt tartotta, hogy a nő hire, neve, becsülete fényes acél s a férfi közellette elégséges arra, hogy egy lehetével behomályosítsa azokat — ami pedig nem illő dolog, kivált, ha annak fényes csiszolásáról nem gondoskodik az illető. Óvatos maradt és — hideg.

Megvallotta, hogy soha sem szeretett mást, mint a bogarait, meg a pilléit, meg a köveit, meg a növényeit. Szendvélyre nem gyuladt soha nő iránt.

Különben is, ha messziről észrevett egy-egy amazont, — kikerült, mint az okos madár a holttenget. — Ha olykor valami értékes leltre bukkant, akkor kitört belőle a szenvedély úgy, hogy drága leletét még meg is csókolta.

Nőt megcsókolni véteknak mondta, azt tartotta, hogy :

Bántalom, a szégyen, mind lemosható,

De soha a nő homlokáról a csók.

Hiába volt az ismerősök, barátok minden fardozása — a professzor hiú maradt elévén: gyűlölni a nőket, csak azért, mert nem férfiak, és óvakodni tőlük csak azért, mivel — nők.

Most is, mint más egyébkor; künn bolyog

a határban. A reggel pompás; az éjjeli eső után csak úgy leheli minden az életet, kristályesepp ragyog még a leveleken s lecsurran onnét, ha madár száll az ágra. Később azt is elhűteti a heves nap tüze és semmivé válnak a kora reggel csillogó gyémántjai, hogy ezután ismét cseppé tömörüljenek valahol túl a tengeren...

A professzor esztik-botlik a hegyaljabban, a bokrok között s keresi a követ, meg a parajts lesi a pillét. Éppen az inétt botlott meg valami kötörmeleken s a pléh-katulk nagy zörgése kíséretében terült el a talajon.

Föl se vette az esést. Meg sem mozczzant addig, míg a félrecszott okulárét helyre nem tuszkolta s csak azután látott a skatulák után — nem nyit-e ki egyik vagy másik?

Most birtelen lelep valami bogarat, és kifogván jobbkezelével a sátoraszertlen földomborított baltanyere alól, örömrivágásban tör ki, tisztára elfeledvén a kis térdfáját, melyet az esés okozott neki.

Röktön föltűzte a szakmányt, előkapta jegyzőkönyvét és írta: Aszágány, (ez magyarul van kérem!) azután kacskaringós zárójelbe szorította hogy: ceratophytus; majd tovább írta: a csaly-

E belépést csak Tiszának kormányparti hívei hiúíthatnak meg.

E szerint az országgyűlésen az ellenzék hivatala, főadata teljes mértékben s egyedül a függetlenség és 48-as partra hárul jövőben; de ép ezáltal közelebb is jut azon módhoz, hogy a többséget magának megszerezhesse és elveit érvényre emelje. Azért most még fokozottabb mérvben és több természetességgel kell ellenzéki feladatait, kötelességeit teljesítenie.

Igaz ugyan, hogy az ellenzéknek a véderő vitában kifejtett küzdelemben elert diadala és Tiszának bukása pártunkban is bizonyos véleménykülönbséget idézett elő. Pártunknak egyik dicserendő nemes ambícióval és kiváló tehetséggel bíró tagja ugyanis — tán a czél gyorsabb elérésének reményében, talán ép a kormányra jutás közeli kilátásában — a kormányképesség és a pártgyűlések kérdését vetvén föl — nyilvánosan elmondott beszédében azt állította, hogy pártunkban, a függetlenségi és 48-as pártban, volnának egyesek, kik nem a personal unio, hanem a 49-es alapon álló függetlenségi s kiknek jeljárása a 48-as, vagyis personal unio alapján álló, párt egységes működésére hátrányos, s ezért ezeknek a pártból kilépését szükségesnek tartja; minthogy azonban ezen állásuk több oldalról, pártunk szintén jeles tagjai által nyilvánosan elmondott beszédek, helyreigazítást nyert, azt hiszem, hogy ezen — véleményem szerint különbözően idő előtt és nem alkalmas helyen felvetett — kérdés nemcsak hogy zavarólag nem fog hatni pártunk működésére, hanem a félreértéseknek a párt közbülső megtörténendő kiegyenlítésével s a párt egységének kétségen kívül helyezésével — még természetűb s erélyében még fokozottabb működését fogja előidézni.

Hosszra nyult beszédemben még csak a jövő kérdéseire kívánok kiterjeszkedni.

Ugyanis a Szapary-kormány két fontos kérdést vett föl programjába, s ezeknek megoldását helyezte kilátásba; az egyik: a törvénykezési reform; a másik: a közigazgatásnak államosítása. Elmondom ezekre vonatkozólag is röviden véleményemet.

A törvénykezési reform szerintem is nagyon kívánatos az ország érdekében, s ha az teljes és kielégítő létszen, vagy ha csak az eddigi törvénykezési állapotokon lényegesen javít: támogatni is hajlandó vagyok. Azonban kétlem, hogy a helyes igazságszolgáltatás követelményének megfelelően a Szapary-kormány alkothasson; mert nem tehetek róla, de én úgy vagyok meggyőződve, hogy a közös-ügyes törvény- és rendszernek a nemzet és a nép minden viszonyára kiható nyomasztó hatása folytán a nép érdekében teljesen helyes és alkalmas törvényt alkotni sem lehet.

A közigazgatás államosítását illetőleg pedig határozottan kijelentem, hogy én ezt mind az alkotmányos szabadságra, mind a nép szabadságára nézve igen veszélyesnek tartom. Reményem is, hogy pártunk e tekintetben figyel-

meztetéssel és kidolgozott tervvel nyíltan fog lépni annak idején az ország népe elé, s addig is, hogy fogalmuk legyen — csak annak megismertetésére szorítottom, hogy a közigazgatás államosításának behozatala és életbeléptetése nemcsak a megyei tisztviselőket, hanem a községi bírákat is úgy nevezik ki.

Szükségeseink tartjuk mi is a közigazgatásnak javítását, sőt teljes reformálását; mi legkevésbé lehetünk megelégedve az állami közigazgatás behozatala czéljából természetleg elrontott jelen közigazgatási állapotokkal; de mi a történeti alapon, az önkormányzat rendszerén kívánjuk fölépíteni a népszabadságunk megfelelőleg s a szabad választási jognak fontartása és helyes alapra fektetése mellett. Azért mi, a függetlenségi és 48-as párt, elvagyunk tőklve — a legvégsőig menő alkotmányos és parlamenti küzdelemmel is — az államosítást megakadályozni.

Ezekben — t. polgártársak! — volt szerencsem megismertetni önökkel az országgyűlés múlt tevékenységét, nevezetesebb eseményeit és az ország helyzetét, míből levonhatják a következtetést.

Én a magam részéről azt tartom, mit 23 év óta, vagyis a közös-ügyes törvény és rendszer megalkotása óta — igaz meggyőződésként mindig vallottam és követtem, sőt ezért még anyagi áldozattal is küzdöttem: hogy Magyarország csak úgy lehet boldog, a szellemi és anyagi jólétet úgy érheti el, ha Magyarország mint önálló és független állam — teljesen szabadon rendelkezik vérvél és pénzével — s a Király és Hazának közösségén kívül más közösséget nem ismer!

Ezért küzdünk a haza, önmagunk és gyermekeink iránti kötelességünk!

Én míg éllek, ezen kötelességet hiven teljesíteni fogom. Reményem: önk is ezt teendik, s engem követni fognak!

Köszönöm szíves türelmüket és kérem: tartsanak meg továbbra is szíves jóindulatukban!

H I R E K.

— (A tokaji tuskárosultak jávára) sikeres mulatságot rendeztek szombaton este a mi derek túzóitok. Az estély hangversenyyel kezdődött, melyben a katonazenekar, a „Pécsi Dalárda” s a Farkasok cigánybandája vett részt. A hangversenynek imkagasló pontjait természetesen a dalárda két énekeszama képezte, melyeket karmesteri vezetés nélkül is a legnagyobb precizióval adott elő. A lassanként nagy számmal összegyűlt közönség lelkesen megtapsolta a dalárda énekét. Hangverseny után tánc következett a túzóitói szerekek csinosan díszített teremben, s a fiatalsg reggeli 4 óráig járt lankadatlan túzzel. Benn az étteremben ezalatt a túzóitók szolgálták föl nagy készséggel hideg sülteket valóban olcsó pénzért. A négye-

soket mintegy 60 pár táncozta. Az estély tisztá jövedelme körülbelül 300 forint. A túzóit páranosnokok, kik a rendezés és kiszolgálás miatt az estély mulatságában nem vettek részt, és a legényseg hétéfn este — zart körben — pótlák a tornaesernokban az elmulasztott mulatságot.

— (Magas vendégek) érkeztek pénteken Főherceg-Lakra: Isabella főhercegné, a nassau-i örökös hercegné, Herberstein gróf altábornagy és még több főúr.

— (A Mohács-vidéki árvíz.) Mohács, Duna-Szekeső és Kölked népe hasztalanul küzdött az ősi eszések által megadagadt Duna vize ellen. A roppant víztömegnek nem állott ellen a homokos talajból épített szigeti töltés, pedig nagyon erősen bíztak benne. Már a múlt szombatról vasnapra virradó éjfel, éjfel után egy óra tájban a kölkedi szilip fölött töltésosztaszamlás történt, azonban az ez által támadt rést a kölkedi nép és a mohácsi munkások nagy nehezen betudták tűnni földdel töltött zsákokkal és pótlókkal. A vízállás folytonos emelkedése folytán — mely szerdán már 6 méter 58 cm. volt — a dunaszekesői töltésnek a nagy fokra épült része, nem lévén padkával ellátva, teljesen átázott s így nem volt képes a Duna sebes árujának ellentállani. Cstűrtörőkön aztán, daczára annak, hogy úgy a nép, mint a védekezést vezető hatósági közegek és mérnökök — kik közül Eötvös és Sey Lajos főszolgabírókat, Novák László püsp. uradalmi-, Medvezki folyam mérnököt és Jeszenszky Gyulát említhetjük meg, mint a kik buzgósguk által különösen kinttek — fáradozásainak, a katasztrófa cstűrtörőkön mégis bevetkezett. A töltés beszakadását megelőző este — miként a Mohács és Vidéke írja Novák mérnök még azt jelentette, hogy nincsen semmi baj, Freytag Lajos d. szekesői jegyző pedig előjárótársával még felórával a katasztrófa előtt a töltésen járt, a többi között a szakadás helyén is, és mindent rendben talált, az öröket pedig ébren lelte. Hajnali 4—5 óra között aztán, midőn a vízállás az 1876-iké 16-cm-éreltel túlhaladta, a szigeti töltés a duna-szekesői határon, ott a hol az egy nagy fokot át-szel, 40 öl szélességben beszakadt, s a Duna iszapos hullámai nagy robajjal rohantak a szigetre s a szakadásához közel levő házat úgy elsodorták, mintha ott sem lett volna; a benne levő ember azonban minden baj nélkül ki tudott a szárazra menekülni. A fölirtóztathatatlan rohanó ár lassanként az egész szigetet elborította, s a Baranyavárig terjedő sikkás mélyebb részein keresztülvoulva Eszék-alsóváros közelében a Drávába vitte piszkos vizét.

— (Baranyamegye főjegyzője) Bartos ságh Imre súlyos betegségben szenved, úgy hogy bizonyítatlan időre való szabadságotlaltást kellett kérnie. A beteg főjegyző jelenleg Felső-Mindszenten tartózkodik idűlés végett, mialatt hivatalos teendőit Benyovszky Manó első aljegyző végzi.

— (Hymen.) Andrius Dusán, a most megválasztott sombereki gör. kel. lelkész, múlt

vafélék csapatjának családja csatlolható, a turonyeműekhez tartozó tételről rovarnem, mely a turonyak alneméhez tartozik és...

Ekkor föltekintett, mivel valami neszt hallott.

Ugy megdöbbsent attól, amit látott, hogy a drága aszagánya menten kipotyant a kezéből.

Asszonyi állat közeledt feléje a lankás csatlóban.

Nem gondolkodott sokáig. Összeszedte sátorfáját s a kis aszagányát nem levén a fű között — vérző szivvel vált meg e helyről, csak-hogy azt a nagy ellenséget — akit más nem küldhetett, mint az ördög — kikértilje.

Csak úgy himbálódott a sok tudományos üres doboz az oldalán, annyira sietett, hogy kitérjen a veszedelmes amazon elől. El is érte cztélját, mert eltűnt s ő izzadva dőlt le az árok partra, melybe sietségesen belelépett.

— Talán itt megpihenhetek. Átkozott fehér népje! csak kárt okoz ott, ahova lép, most oda van az a ritka ceratophyusom. No majd visszamegyek érte, a ti bűne van, nem mászik el. De lássuk csak: itt földhányas van, a gyögyűtvek diszlenek. No lám itt mindjárt van egy:

csusoradonezi lottypang, (eredeti magyar kifejezés) följegyeztük, mert ritka példány. Linné atropának hívja s e faj rendszerének ötödik osztályának első rendjének s második szakaszának alfajroszatából a kilenczedik alrendi csusorfajhoz sorozza; ehez tartozik a maszlagos nadragulya és a belladonna is...

Megint nesz!

A professor föltekint s ismét a sárga ruhás bölgyet pillantja meg, a mint az árokhatón a bokrok közt feléje tart.

— Ez az amazon akar valamit velem. Jó lesz tartózkodnom tőle!

Könyvet becsapta, a növényt zsebreavágta és négykézláb maszott a magas bokrokig s azok védelme alatt a hegyoldali erdőaljba menekült.

Alig pihegve, agyon fáradva és izzadva dőlt le egy nagy mogyoróbokor árnyékába, s aláhúzódott egészen, hogy senki meg ne lássa s neki békét hagyjon.

— Ez az asszony üldöz engem, és akar valamit, én felek téle. Talán az a beotiai asszony vére szorult bele, aki völegényt keresett magának, és az embereket kipróálta, tudnak e vele versenyt futni, s a ki nem tudott, leszurta.

Brr! ki is telik ettől a sárga ruhás hőbortos fehérnéptől, hogy férj kell neki; no de én nem vagyok Hippomenés, hogy czelhoz juttathasam! Átkozott asszonynepe!

E pillanatban egy szép lepke röpött az orrára s a professor mindent feledve utána kapott és sikerült is a szemlivelgel és az orrával együtt elcsipüni. Nagy óvatossággal tűzte maga elé egy ágra a szép példányt és vette az irónt s hosszú vizsgálódás után irni kezdett: nappali lippencsöz megsképpen atalanta (vanessa atalanta) a nagy- és kis csalánc és a pávaszüli csalánc lánczcsalád lánczolatában a csipkészárnnyak alsóaládját képezi, melyek bolhagos mell-szőlaibaik, szárnyaiknak ékalakulati kímetszvényes külső széle, hat sor ágas bogas tüskékkel ellátott hernyóik, többnyire aranyszéllé fénylő, hátán orralaku kiűvesssel leledző, s farkvégzetéveli fölfiggesztésű szabadon lógó bájjaik által jellemzetnek és...

Zörren a haszart, hajlik a bokrok lombja s föltűnik egy női kalap, majd egy mosolygó szempár, azután meg a piczi korall-ajak, a vakító fehér nyak, azután...

De többet már nem várt ki a professor.

hétven vezetett oltárhoz Mohácson Bosnyák Lenke kisasszonyt, kit a Jankovics Tarnai sajtóperből — mint a legérdekesebb s általános föl-tűnést keltett tanúk egyikét — ismer a pécsi közönség.

— **(Szilágyi Dezső Pécssett.)** A királyi tablas Pécs nagy garral fogadta a „nagy” Szilágyit, az igazságügyi miniszterét, ki a főls baranyai ev. ref. tractus rendezévi gyűlésére jött le elnökölni, melyet Harkányban tegnap tartottak meg. A házakat föllobogózták, még olyanokat is, melyek tán sohasem viseltek lobogódszít; a vasúthoz vezető útakat sárg lócsolták; azokban az utcákban, a hol a miniszter átmenendő volt, kivilágítottak minden ablakot; az itteni összes állami hivatalok összes hivatalnokait (!), még a legkezelőbb személyzetet is (?) kirukkolattak fekete ruhában ünnepi népség-katonaságnak. Ezekben kívül levonultak fogadtatására Kárdos Kálmán főispán, Aidingger János kir. tanácsos polgármester, Szily László alispán, a megyei és városi tisztviselők és bizottsági tagok, az ügyvédi kamara, egyes intézetek fejei stb. A peronnus az államason kívül nagy közönség várta a minisztert, a ki a fél nyolcz órai gyorsvonattal érkezett meg Siskovics Tamás kíséretében. A kiszállt Szilágyit eljenzessel fogadták az egybegyűltek s Kárdos Kálmán főispán pár rövid, de szívélyes szóval üdvözölte őt. Szilágyi ép oly röviden választott az üdvözlésre s arra kérte a „tisztelt barátaim”-nak szólított fogadó küldöttséget, hogy tagadják őt oly bensős szívéllyességgel és jóindulattal, mint a milyen őt e megye és e törvényhatósági város mindennemű érdeke iránt viseltiltek. Szilágyi erre az I. osztályú várótermen keresztül haladva kiment az állomáspüllet elé, a hol a főispán négyes fogatára szállt föl Kovacs Antal terehegyi ev. ref. esperessel s az Indóház-, Országút és Siklósi-utczakon áthaladva, leutazott Harkányba, hova notabilitásaink közül is többen kísérték. Turonyi Máté Ödön siklósi főszolgabíró fogadta a minisztert küldöttség élén. Turony minden háza ki volt világítva, míg Harkány teljes sötétség fogadta Szilágyit. Harkányban, hova 10 óra körül érkeztek, Czucz Lajos ev. ref. lelkész üdvözölte az egyházmegye világi elnökét, ki aztán a fűrdő-szállodába vonult. Kevésre rá rögtönzött s feszelen kedélyességgel társas vacsora volt, melyen a miniszter társalgás közben több érdekes kijelentést tett. Ezek közül kiemelhetjük, mint minket kiválóan érdeklőt, hogy a királyi tabla — most már egész bizonyossággal — 1891. május elsőjén kezdi meg működését. Nyilatkozott még a közigazgatás államosításáról, melynek legközelebb léendő életbeléptetését a kir. tábla működésének megkezdése utánra jelzi. „Hogy ez meg fog történni — mondta a miniszter — olyan bizonyos, mint hogy csillag van az égen.” A jurisdiucium és a politikum egymás-közi viszonyairól szólva kijelentette, hogy a kvalifikacionális törvény szerint a bírónak ügyvédi oklevéllel kell bírnia. „A közigazgatás államosítása által — mint ő mondja — a kine-

vezett tisztviselők tekintélye emelkedni fog s ez igen kedveltül fogja tenni e pályát. Mert a kinevezett tisztviselői kar az által, hogy mögöt-tük nem egy kisebb terület, hanem az egész állam összes intézményeivel, az összes hatalmi apparátussal áll, hatalomban és tekintélyben, de tisztelben is öregbedni fog Alapítalon felel-mennek mondja azt, hogy a kinevezett köz-igazgatási tisztviselők az ország egyik le-lyéről a másikra fognának dobaltatni; mert ezt már a közszolgálat is ellenzi, mely meg-kívánja, hogy a helyi viszonyokkal teljesen ismerős egyének lassak el.” „A közg. államo-sításának, a tisztviselők kinevezésének eszméje — a miniszter szerint — nem új ezen ország történetében; mert hiszen akkor, midőn az or-zság legnagyobb mértékben nemzeti állam volt (1486-ig), a politikai tisztviselők kinevezve vol-tak.” — A miniszter másnap fél 10-kor megyni tetta az ev. ref. egyh. kerületi gyűlést, melyet dében banket követett, aztán déutan őt óra tájban élt vissza, a mikor a város határan Á-dinger polgármester vez-tése alatt a város kül-döttsége fogadta s kísérté a városba. Itt meg-tekintette a kir. tabla készülő épületét, este pedig a különböző küldöttségeket fogadta s részt vett a tisztelőre rendezett banketten.

— **(Tűz a vidéken.)** Ibfáról írják lapunknak: Csütörtökön szeptember 18-án dé-utan fél egy óraker tűz ütött ki Ibfan s rövid negyed óra alatt hét ház a melleképülettel együtt lángban állott. A nagy szarazság és víz-szélke okozta azt, hogy a szegény embereknek minden téli életmük bennégett és különös lsten áldásának mondható az, hogy szélesend volt, mert különben az egész — ígyis szegény — ibfai község tönkre ment volna. A szegény éget-tek első segélyezésére szekelyi Majláth Györgyné és Gusztáv fia siettek, kik 45 forintot küldöttek, mely öszszeg a szerencsétlenek közt kiosztott.

— **(Halálozás.)** Zdráhal József nyu galmazott es. es k. hadnagy e hó 19-én, 82 éves korában elhunyt. Temetése a halott rang-igazok illó katonai pompával vasárnap délután 4 óraker ment vége a Majláth-utca 10. sz. ház-ból. — Zdráha Ede e hó 19-én 31 éves ko-rában, hazaságra 7 ik évében elhunyt Pécssett (Pappvélde-utca 35. sz.) — Visy Janos, nyu galmazott tisztartó — a nagy Visy-családnak egyik derek tagja, Visy Pal pécsi kir. állgyszék-nek edesatyja — e hó 22 én d. e. 8 óraker, 72 éves korában elhunyt. Temetése tegnap délután ment vége közrészvét mellett a Deák utca 1. sz. házól. Leiki üdvéert ma 1/10 óraker mon-danak misét a belvárosi plébánia-templomban. — Hajmasy Ignaczné, szülletett Komáromy Anna, e hó 22 én, 76 éves korában, hazaságra nak 52-ik évében elhunyt Pécssett (Mór-utca 6. szam).

— **(Phylloxera községek.)** Dezső Miklós szőlőszeti vándortanító Kis-Tótfalu, Németspalkonya, Kövesd és Jakabfalu

Milió kint állhatott ki szegény; míg végre szóhoz jutott a nő is.

— Ugyan ne tegye magát neveltségessé professor ur. Nem vagyok én olyan veszedelmes amazon. E birtok tulajdonosa vagyok s szenvedé-lyem amateur fényképezés, most is azzal va-gyok elfoglalva, professor urat is szeretném le-fényképezni, ha megengedné — azért voltam nyomában — megbocsát?

— Tevely grótnó!! hebegé elkepedve a professor. Ezer bocsánatot kérek! szolt s tér-deire ereszkedett.

— Ugyancsak öszszesidott és átkozott, de azért megbocsátok. Lefotografálhatom?

— Igen, ha nem szól méltóságod a jelene-tekről.

— Nyugodt lehet, s most kérem! A parap-lét jó lesz hatrább s a pléhdobozt előbbre iga-zítani; a szemüveget kérem lejjebb eresztetni, a lepkefogót pedig egyenesre állítani, így ni! S most vigyázzunk! Ne remegjen annyira!

Egy, kettő, három ...

Ujlaki Géza.

községek szőlőiben konstatálta a phylloxera je-lenlétét.

— **(Meg-megújuló tűz M. Peter-den.)** Magyar-Peterden — mint onnan nekünk írják — múlt szerdán déltájban az ottani ref. lelkész szerűskertjében a szalmakazal kigyúlt. A lelkész, mikor észrevette a bajt, a kezével igyekezett csirájában eloltani a tüzet, de e köz-ben égési sebeket szenvedett, a tűz pedig diadal-maskodott a kazal fölött s csak a nirtelen oda-esődülő nép oltotta el a lángokat. Éjszakára negy ember állott őrt a kazal mellett, melyet másnap délig szinten őriztek a szomszédok es esetleges újabb veszedelmétől tartva. Déltájban azonban — miáltal az örök egy pillanatra az istállóba mentek — ismét tüzet fogott a kazal s mire az örök visszasiettek, a lángok önyti ma-gasra csaptak föl. A nép ismét eloltotta a meg-újult tüzet, aztán a szalmát elhordta a veszedel-mes helyről. Szombaton reggel azonban a lelkész szomszédjának pajtaja — telve szénával — azon részén, a mely a lelkész házához közel van, ki-gyult, valószínűleg a még ott lappangó parazs következtében s az épület, a bent levő széna-készlettel, gazdasági szerszámokkal, azonkívül egy szalmakazal is, porrá égett. Az égő épület mellett levő lelkészlakatot és a főls szomszédot a nép mególtalmazta. A kart mintegy 1000 frtra becsült. A tűz okát kipuhatolni még nem siker-ült, azt azonban már megállapították, hogy nem vigyázatlanságból történt.

— **(A megbombamerényletezett főispán.)** A mi főispánunknak — úgy látszik — titkos ellenségei vannak. Az egyik része az állásából akarja kitűrni, a másik része nagyobb akar — az életétől megfosztani. Ez utóbbi titkos klikk hétfőn este nyilatkozott meg, ép azt az alkalmat választva ki, a mikor Szilágyi mi-niszter tartotta átvonulását a városon keresztül. A miniszter ugyanis, hosszú kocsisoron ülő kísé-retével, a Siklósi-utca vége felé járt már, a mikor közvetlen a miniszter kocsjaja után hajtó főispánunk — ki az alispánnal ült egy kocsiaban — a lábai elé röpül a sötét zúgból egy égő — békarakéta s az ott explodál nem kis ijedt-ségére a fő- és alispánoknak. A nem messze álló rendőr megesispte a békamerénylőt s külti, hogy nem Lindernek hívják, hanem csak jambor lakatos-inas a Kópitzu Inre műhelyében. Hanem azért a rendőrség szigorú fenytéket szab rá, mert a főispánnak amúgy is habogtatott nyugalm-t zavarta meg ez a békás dolog, közönséges gyermekesínynek minősítik, habár annak a békés polgárnak a nadrágja is kiégett légyen töle.

— **(A kereskedelmi iskolák)** egy-séges alapon való reformátása ezéljából a ke-reskedelmi miniszter a pécsi kereskedelmi és iparkamarát is fölhitva véleményadásra vegett. A kamarának szombaton déltán tartott ülésé-ben bizottságot választottak, mely ez ügyet viz-szágálata tárgyává tegye Ezen bizottság a követ-kező tagokból áll: Incedéi Dénes, Dischka Gyözö, Porges Ede és Schneider István iskola-igazgatók, Salamon József tanföly-gyelő, ezeken kívül a kamara tagjai közül: Eizer János, Engel József, Schapring-er János, Ullmann M. Károly, Rath Matyas elnök és Zarái Károly dr. titkár.

— **(Bűnös anya.)** Szombaton reggel a budai külvárosi temetőnek egyik elhagyott részében, egy sírnál kitett élő csecsemőt találtak. Fedrich Adolfné pályautczai lakosnő behoza a csendőrséghez a kis elhagyott, anyátlan poron-tyot, a rendőrség pedig az anya keresésére in-dult. Meg is találta este a bűnös anyát Kemény Katalin 18 éves hajadon eseléd személyében, ki szeptember elsőjén szülte kisedett a városi kórházban, honnét 20-án bocsáttatott ki. A bű-nének tudatában halálra ijedt leányasszony azt vallotta, hogy bátyja halállal fenyegette, ha a gyermekkel haza mer menni a hához; ő tehát szerelmének tiltott gyűlöletével e kényszer alatt akart megszabadulni. A teljesen megrendült leányt gyermekeivel együtt a kórházba vitték, aztán — ha fölépül — az ügyészségnek adják át.

— **(Ipari középiskola Pécssett.)** Mi is több ízben áituk már abbeli kívánsá-

Dűhében fölgrótt s egyenesen a hegyoldalnak tartott s fölfele kezdett iramodni, miközben foly-ton méltatlankodott.

— Üldöz engem ez a furia, semmi kétség! akar tölem valaimt, megtámadja a férfiembert egyedül az erdőben. Ez nem lehet tisztességes; pfui! gyalázat!

E közben megszakadt a lélekzete, elhagyta ereje és többször meg is botlott s elesett.

Végre már lábra nem tudott állani.

A nő pedig csak közeledett.

A professor tehetetlenségében meg volt ré-mülve s félelemmel vegyült mérgeében már hara-gosan kezdett kiabálni.

— Mit akar? pénz! az nincs! menjen! hagyjon békét! menjen, takarodjék! Én öreg tehetetlen ember vagyok, mit akar velem? Ne közelítsen! menjen! Maga aitaumasíában szen-ved, maga erővel boldog akar lenni; nagy nya-valya, menjen a doktorhoz, én nem segíthetek.

Hiába kiabált a szegény bácsi, a szép asz-sony csak közeledett s oda érve, alig juthatott szóhoz a folyton kiabáló és a lepkefogóval ha-donázó tudós miatt.

gunknak kifejezést, hogy Pécsen nagyon is helyén volna egy kereskedelmi középiskola létesítése. Most a kereskedelmi minisztérium a kereskedelmi és iparkamráának fölterjesztésére jóváhagyta ennek fölállítását s egyszersmind kész tervezetet is küldött a kamarának megbírálás végett; ezenkívül az iránt is kérdést intézett, hogy ez iskola mielőtt anyagi támogatásra számíthat? A kamara Engeszer, Hartl, Reich és Szántó szakférfiakból, nemkülönben az iskolazék idevágó szakosztályának tagjaiból és a kamara elnöke és titkárából álló bizottságot küldött ki a kérdés megvizsgálására.

— **(A szőlő szállítása Oroszországba.)** A pécsi keresk. és iparkamara a következő értesítést küldte lapunknak: A kereskedelmi m. kir. minisztériumtól vett értesülés szerint az orosz kormány megengedte, hogy a szőlő az osztrák magyar monarchiából, Granica és Radziwiliow vámhivatalkón át, Oroszországba azon föltétel alatt bevethetessék, ha az annak csomagolására nézve fennálló szabályok megtartának, tudni illik, ha szőlőlevelek a csomagolásnál föl nem használtak.

— **(Elmaradt képviselői beszámoló.)** Linder György, a mohácsi kerület országgyűlési képviselője mult vasárnap délutánra ígert beszámoló-beszédét elhalasztani volt kénytelen, mert Mohács helyzete a csőtörtőkön támadt arvizveszély folytán válságosra válván, a népet a töltések védelmére rendelték ki.

— **(Vasuti baleset.)** Kevesebb mult, hogy csőtörtőkön a dobovári pályaudvarban nagyobb szerencsétlenség nem történt. A vasuti kocsik tolasása alkalmával 3 terebrrel megrakott kocsis oly erővel ütközött az ott álló személyvonatra, hogy 4 kocsis megsérült és egy éppen ki szállni akaráó utas súlyosbabb sérülést szenvedett. A vonalon levő 50—60 utas közül többen szenvedtek kisebb sérülést, de szerencsére nagyobb baj nem származott, mert az utasok nagyobb része már elhagyta a kocsikat.

— **(Várady Ferencz.)** B. ranyavármegye al-leveletárnoka, a nagy madarasz-szenvedélyéről ismert ornithologus, kiváló megfigyelésetesben részesült a kir. magyar természetudományi társulat részéről. A II. nemzetközi ornithologiai kongresszus magyarországi bizottsága elhatározta, hogy a kongresszus tartama alatt Budapestben hazai előmadarakból kiállítás fog rendezni. Ezen munkálata albizottság alakult, melynek tagjai közé Várady Ferenczet is beválasztották.

— **(Szőlőt lopó huszárok.)** Hétfőről keddre virradó éjjel a rendőri őrzárat három 10-ik huszárezredbeli huszár csípett el éj-akkor, midőn hatalmas vászoncsöbrökben lopott szőlőt akartak a kaszárnya falán át becsémpézni. A huszárok a rendőrök elől beszöktek a falon, kívül hagyva a szakmányt, melyet az őrzárat magával vitt. Kedden reggel a vizsgálat kiderítette a három tolvaj huszár személyét. A lopott szőlő — mely több gazda szőlőjéből való — kisajtolva egy akó bort adott volna.

— **(Massage-kúra.)** Magvassy Pál, ki pár év előtt Pécsen Kaufér Mór dr. számára rendezte be a massage-vo öszekötött svédgyógytornát, melyet azóta sürden használ a szenvedő közönség, — pár nap óta városunkban tartózkodik s mintegy 2 hónapig át Ferencz-utca 14. sz. alatt levő lakásán a massage gyógy-módot alkalmazza mérsékelt díj mellett. Magvassy Pál a massage gyakorlati módját Metzger dr. tanárnál tanulta Amsterdamban, a svéd gyógytornát pedig Stockholmban tanulmányozta s miután az országban már majd minden nagyobb városban állított föl, egyes orvosok által megrendelve, intézeteket, a Keleten is megismertette e gyógy-módot. Ez útra közben Romániában, Braiában a „Diana“ gyógyfürdőből igazgatónak neveztek ki s mig ott a svéd gyógytorna intézetet berendezik, tartózkodik itt nálunk a massage-val való gyógykezelés eszközlése végett. A szenvedő közönség azon részének, melynek a massage hathatós gyógyító szere, nyugodt lelkiismerettel ajánljuk Magvassy Pál urat figyelmebe.

— **(A pécsi polgári czéllövő egy-let)** vasárnapi czéllövő versenyén 80 lövés tételét s ezek közül 33 talalt. Az első díjat a legtöbb körülövesert nyerte Barnakágy Gyula, a 2-ikat Kaiser Henrik, a 3-ikat Sági Gyula, a 4-ediket Orbán Marton. Az évad utolsó czéllövő díjversenye vasárnap, e hó 28-án tartatik meg.

CSARNOK.

Az estike.

Virágrege. Irta: Karay Anna.

(Folytatás.)

Az ajtó halkán fölnyílt, Hjalmar s Gerő belétek.

Az ifju félénk tisztelettel tett néhány lépést a karszék felé, de midőn tekintete azokra a méla kék szemekre esett, melyek már annyit beszéltek a túlvilágról, elejté kezéből kalapját és arczára tapasztva kezeit tédre rogyott előtte.

A leánya szeliden odatette keskeny kis kezét az ifju sötét fürtös fejére.

— Hjalmar, jó fiu, miért siratsz te engem, ki neked sem testvéred, sem rokonod, sem senki nem vagyok?

— Az ajknak lehet megtiltani a beszédet, a szívnek nem soha, — susogá az ifju halkán — és a fájó szív a könyvekben beszél.

— És e könyvek én hozzám szólanak? Szegény fiu! — én értem őket. — Eszlike kivonta vankosa alól kis fekete könyvét.

— Nézd, e könyvecskét neked hagyom. A mi bele van írva ugy is ismered már.

Hjalmar kérdőleg tekintett rá

— Igen. A mit belője írtau ugy is ismered. Honnét tudom? — Tudom. Midőn Gerő fölhozta, három kis viznyomot találtam, még nedves volt, fölismertem bennük a te könyvedet. Tedd el emlékül fiu, mert azóta hat kis viznyom van ott. — A lánya hangja elhalt, fardtan hajtá fejét a vánkosokra vissza, egyik keze Hjalmar fején pihent, ki ölébe borulva zokogott, a másik Gerő szívéhez volt szorítva, ki félkarjával átölelte tartá.

A falevelek halkán zsongtak, susogtak odakinn, egy kis nyilas két lombos ág közt egyre fényesült s az ég kétjét a hold ragyogó arca foglalta el. Elszólt a homály, az ablakon fényes sugárözön reptet be hosszú vonalban, a holdokló halvány alakját túlvilági fényvel véve körül.

— És lecsukódhat álmodozó kék szemei, hogy ne nyuljanak föl többé soha, hogy álmok nélküli álomban aludjanak örökké.

— Nyugtot talált a kis fáradt, beteg test, a zöld halom tetején; házat talált a hontalan lélek, az ég holdszaragas végtelenében . . .

Ugy van e csakugyan?

Eltemették.

Hjalmar ott állt a sir fölött, midőn leeresztették a keskeny, virágos koporsót, komor, könytelen arczal. Neki nem volt szabad itt sirnia, hol annyi főrangú nép tartá eitakarva arczát, nem volt szabad mutatnia, hogy a gyászban, bánatban ő is rokon velök. Könnytelen tartotta fátyláját a mély üreg fölött és halkán mondogatta magában:

— Itt a homloka . . . itt az arca . . . itt a keze . . . itt a szive . . .

— És mikor szétoszlott a gyászoló nép, mikor a borús éj terítette rá gyászfátyolát, mint az örült rohant a zöld halomhoz, leröskadt az új sirdombra és földokolva zokogá el újra:

— Itt a homloka . . . itt az arca . . . itt a keze . . . itt a szive . . .

— És a hideg föld átmelegedett, a száraz hantok átmedvedtek csókja s könnytől.

Szomorúfűzet nem ültetett föl, Eszlike megtiltotta, hogy sirtóvet állítsanak sirjára s a fű még jobban utját állána a holdszaragnak, — csak néhány kis virágot nevelt a pusztá dombon, melynek árnyéka nem nagy, melyen keresztül hat a holdsugar.

— Porlott, porlott a megfagyott szív, de egy kis csira a szív közepén elve maradt, az nem tudott elporlani, az megérezte hat lábnyi mélyen is a fölötte remegő búbiajos sugarat.

Egy szép holdas estén Hjalmar ott térdelt a sir előtt s megkereste a kedves helyeket, hogy csókjaival hintse be.

— Itt a homloka . . . itt az arca . . . itt a keze . . . itt a szive . . .

— És e helyen ajka nem kemény földet két gyenge kis levélkét csókol. Hjalmar megelpepte nézte.

— Ki ültette, ki vetette ide? ez nem föle való, ő, habár minden virágot ismer, ennek a nevet nem tudná megmondani. Ki ültette, ki vetette ide épen az ő édes szive fölé?

Halványan, tűnődve nézte. Ekko, egy hang, egy bánatos, szelid hang rezdült meg lelke előtt:

„ . . . Mégis, mégis hogyan szeretem őt! Ott lenn hat lábnyi mélyen is megérezem, ha sugarát síromra binti, nem nyughatom, nem alhatom, az a tűnde, hideg sugar kiesel, fölvozz a földből, nekem onnét is föl kell jönnöm, hogy láthassam, hogy nezhessem örökké.“

Honnét jött e kis virág? . . . az ő szivéből.

Elporlott rajta, a mi földi volt, de a mi égi az halhatatlan, az a tiszta, szent, eszményi szerelem, az új életre kelt és élni fog e kis virág képében, mig szív dobog a földön.

Az ifju költő imádvá borult le hozzá.

— Itt a szive, itt a szive! Ő nem halt meg, e kis virágban és dalaimban örökké élni fog.

— A kis virág nőtt, egyre nőtt, a hideg sugar, mely fölvozzolta hat lábnyi mélyből, még egyre vonozta maga felé.

Búnbó hajtot a levelek között a midőn Hjalmar egy esten odament, a sirdombról két égszínkék szem nézett reá.

Hjalmar nézte az új virágot és most már nem volt az előtte idegen. Olyan kék a színe, mint az ég, fehér a közepé, mint a hold és csak este nyílik ki, midőn a hold sít.

Ujra hallotta az elporlott ajkak szavát:

— Hjalmar, jó fiu, nincsen neked olyan virágod, a milyent én szeretek?

Akkor nem volt olyan virág, most már van és most már nincsen kinek adni.

Megilletődve hajtotta le fejét az ifju. Egy napra egy feledhetlen napra gondolt.

Mikor még együtt sétáltak a virágágyak között. Mikor azok az ábrándozó, szelid szemek olyan figyelemmel csüggtek arczán. Ő mesélt. Elmesélte a virágok történetét, — ez mert halvány feher? — ez mert szomorú? — ez mert virágatlan? — ez mert hajlja le oly búsan kis fejét? Mind olyan szomorú meséket mondott, a boldogokól hallgatott.

— És azok a bagyrdényűt szemek megkínnyezték a kis boldogtalanoakat.

Mikor együtt sétáltak a kert utain és ő elmondta virág történetét, gondolta-e, hogy nemcsak ő lesz egy virág, melynek története legszomorubb és a melyet nem lesz többé kinek elmondani?

— Mult az idő. A kék virág egyre terjedt, egyre szebben virult és a ki ápította, egyre fogyott, egyre jobban hervadt.

— Most Hjalmar volt, a ki nappal álmodozott, éjjel virasztott a siron virasztó kék virággal s az ő arca is sápadt, sápadt, mint bajdan Eszlikeé.

A kis fekete könyv ott volt szíve fölött, betéve tudta minden betűjét. Elolvasta százszor, ezerszer. És a mint nézte új virágát, megcsendült feleében százszor, ezerszer a holdsugaras tűndér szava: — mit óhajtasz? — én megadom neked.

— És csakugyan megadta. Elporlottak, örök álomra hunyva a leány szemei, de e kis kék szemekben fölnyíltak ujra, hogy láthassák örökké.

Eszlike, a holdkóros leánya meghalt . . . estike, a holdért rajongó kis virág megszületett.

— Mult az idő. Eszlike sirján kétszer virított már ki az estikék. A várkerthen gyászt ültött halála óta minden virág, fehér gyász. Hjalmar számlított minden piros, minden színes virágot, csak fehéreket ültetett, vetett; olyan volt a kert a nyár daczára, miutha hóval lett volna elborítva.

Fehéret nyíltak a rózsafak, fehérek voltak a szegfűk, jázminok, lilomok, pelargóniak, malyvak, öszirozások, fehérek voltak a kényes exotikus növények, — minden, minden fehére.

— És e hóval fődött kertben most nem az álmodozó beteg leánya sétál, vig tarsaság bul-lámzik vig zsvájjal föl s alá.

— Eliza grófnő kézfogója van.

Egy selyem uszályos hölgy durezás arczal szőlítja meg:

— Eliza jer, menjünk föl a terembe.

— Miért? hisz oly szép most itt kívül!

— Ah itt az ember nem állhatja ki! Micsoda gondolat volt ide halmozni ennyi átható szagu fehér virágot? Az ember ugy érz, mintha egy tehér tömjénfüstös szemfedő alatt lélekenek.

— Dehogy! — nevetett Eliza. — Mi inkább szerföldött érdekesnek tartjuk így e kertet.

Hidd el, sok olyan virág van itt, melyből sohasem láttam még fehéret s a mi a kertészünknek mégis sikerült létrehozni.

— Gyönyörű kertész, mondhatom!
— Voltaképen nem is a kertészünk eszméje ez, hanem Hjalmaré, azé a félbold fiaé.
— Jézus, az a madárijesztő!
— Valaha igen szép fiu volt, de most valóban már csak váz, csak madárijesztő. Alig 25 éves és már tele haja fehér.
— Szörnyűség! Az Istenért mitől lehet?
— Bizonyosan attól a sok bolond versfaragástól.

— Jaj, ha oly szörnyű hatásuk a versek, soha verskönyvet a kezemből nem veszek. Ha megöszlök a ki írja, megöszlölhet az is, a ki olvassa.

Fűm a teremben megharsant a zene, élénk mozgalom támadt a sétálóknak között, kiki sietett táncoszával a terembe.

Néhány percz múlva az előbb zsongó kert csendes, néma lett, mint a temető és mint a temető, a bokrok között egy alak lézengett elő. Ifju ez vagy agg? — élő lény, vagy egy sirját elhagyott hazatlan lélek? — Szegény, szegény kis Eszti! — susogják színtelen ajkai elhalon, — holnap névnapod lesz, ma elsőjeste van, — ki meggy megköszönteni tégedet? Ki záradokol el a kis zöld halomhoz, hogy helyetted kemény kis fejfadat álltélje? ki záradokol el, hogy édes csók helyett halottj korosztart tegyen bolondokra? Szegény kis algy angolom, én, csak egyedül én. A tied mulatnak, talán nem is tudják, hogy ott, hova a csillárk fénye nem hat el, hova a zene hangjai csak szétoszolva jutnak, egy halvány gyermek aluszik, ki valaha „édes apám, édes anyám és édes testvéreim“ nek szólította őket. Oh mily könnyű a feledés azoknak, kik nem szeretik a sohasem!

Az ifju keserű szemrehánvással nézett a fényárban uszó ablakokra, hol sötét árnyak, a fánzólok párok árnyékai lebbentek el. — Hogy jutna eszébe a tánc kezében, hogy a temetőbe kellene menniük? kinek jutna eszébe, hogy a föld mélyében egy gyermek szive porlad, egy sziv, mely az ő szivükből nyerte életét? Hisz oly jók a holtak, olyan jók, nem kérnek senkit, hogy emlékezzenek rájuk, panasz nélkül alusznak a koszorutlan sírhalom alatt is. Alszol te is elhunyt édes lelkem, alszol csendesen, nem kelsz föl szomorú nyoszolyából, hogy elmenj vigádó téidhez, — nem kelsz föl egy kis lehullt virágot kérni névnapi ajándékkal az ő suhogó föltyüktől — és egy kis könyecseppért eszedzini, melyet arcaikra nem a tánc heve, hanem az emlékezet gördített. Alszol csendesen és nem harsogsz, hogy rád nem gondolt senki.

Senki, senki, csak én, az őz ifju, a félbold névfaragó, ki téher lesz maholnap mint a virágok, melyek gyászti, fehér gyászti viselnek érted. Oh én meglátogattalak, én megsírtalak, virágözönnel vonom be sírodát névnapi ajándékkal, fehér virágözönrel, mert a te sírodra csak az való. Fehér virág volt a te szíved, fehér angyal volt a te lelked, álmodj alattuk szépeket, édes, édes kis Eszti! —

Hjalmar eltakarta két kezével hervadt, beesett arcát, majd elkezdte leszedni töveiről a sok fehér virágot.

Fél óra múlva meg volt fosztva a kert fehér szemfedőtől, de a kis zöld halom fehér halom lett, most okda borult az illatos szemfedő. Csak az estike lombja zöldelt, azt Hjalmar nem tartarta le, a szép kék zsemecskék mind nyitva voltak s almódzva csilgáltak a holdfényes égen.

Az ifju fáradtnak, nagyon fáradtnak érzé magát, tagjai remegtek, lélekzete el-elakadt, olyan gyöngye volt, mint egy gyermek, a fehér virágpárna pedig oly hivatagúan kinálkozott, ledől mellé és rajhatta fejét.

Soká, soká fektett ott, feje elkabult a virágok illatától, szive alig vert, valami mondhatlan édes nyuzalom szállta meg, pillái lecsukódtak, mely álomba merült.

A telehold oly ragyogó, oly tündöklő fényt szórt rá, hogy csukott pillán keresztül is látnia kellett, — alomban is a holdra nézett, nézte, nézte — s mint bajdan Eszti előtt, megremegett előtte a nagy fényelőző és mint hosszú ezüstös fától, fényes sugárszál repült le hozzá.

És mint Eszti könyvében írva volt, — nőtt a sugárszál, egyre nőtt s a széles remegő sugárítón egy fényözve alak lengett lassan felé.

Hjalmar nem nézhette a káprázatos fényt, befűdte arcát. — Midőn ujra föltekintett, előtte állt a hófehér alak ezüstös fényfől ragyogva, — az ifju fölismerte rögtön, ajkai alig hallhatóan rebegték:

— Eszti.
Oly tündéri szép volt! Fehér selyem ruhája ragyogott, mint az ezüst, myrthus koszorúja, mely fényes lenszőke fürtein nyugodott, mintha ezüstvirágokból lett volna fűve.

Ott állt közel hozzá, ott állt előtte, mennyeyen szép szemét rá függesztve, Hjalmar csak nézte, nézte őt eláulva, remegve.

— Lejöttem hozzád — szólt szeliden a lányka — nem tudtam maradni, könyes szemed lecsalt — mi fáj neked?

Az ifju az illatos virágpárnán pihenve oly boldog, oly nyugodt volt, halkán susogta:

— Most semmi sem.
— Én megadom neked a mit óhajtasz, mi boldogít? gazdagság, rang, hírnév, dicsőség, csendes családi kör? Adjak-e tündérpalotát, vakító drágaköveket, fényt, csillogást? adjak-e hírnevet, hogy dicsősítsen s banuljon a világ, halhatatlanná téve nevedet? vagy adjak kis szerény lakot, fecskefészkes ereszt, virágos ablakot és egy forrón, hiszen szerető lányka szívet? Mondd, mi az óhajod?

És a mint Hjalmar nézte a kedves, jószág, dicsfényes arcot, nem érzett magában vágyat kincsek s költői hírnév után, nem érzett vágyat hü nő s fecskefészkes ereszt kis ház után — remegve tette össze két kezét kebelén s kimondhatlan vágygal sóhajta:

— Csak téged, téged láthassalak örökké.

Eszti fejére tette jéghideg kezét s halkán susogta:

— Te szeretsz engemet. . . Szegény, szegény fiu s én nem tudlak szeretni, szivem hideg mint a jég! Nincs semmi vágyad, semmi óhajod, csak hogy engem láthass örökké. Megígértem, én megadom neked. Jer, elviszlek magammal, elviszlek e fényes sugárhidon abba a másik csendes, alvó világba, hol én lakom.

Az ifju megfogta a tünemény kis jéghideg kezét és meut, ment vele a lengő, áttetsző sugárhidon föl abba a másik csendes, fényes világba, hol örökké látni fogja őt.

Szive reszketett a boldogságtól, egész lelke hevével szorítá magához azt a kis keskeny, hideg kezét, melyet csak egyszer érínthet életében, akkor is csak könyveivel, midőn haldoklott és ő rá borult. Meut, ment vele boldogságtól remegve, a hold nőtt, egyre nőtt előttük, mar-mar elérték ködös udvarát — s ekkor egyszerre mint a lehelet az álomkép eloszlott.

Hjalmar fölnyitotta nehéz pillait, feje a kábító virágokkal bevont siron pihent, körülte csendről, álomról regéltek a tűskök és a magas azurkék égről káprázatos fényvel sított rá a hold.

Csak álom volt, egy röpké álom. Sehol sugárhid, sehol ezüstfénytől övezett Esztiéje, az a kis hideg kéz, melyet oly túlboldogan szorított a szívéhez, ott porlik mélyen, mélyen a föld alatt.

Csak álom volt, csak álom, beteg testben, beteg léleknek kóros álma. Az a kis patak, mely azt a drága szívet hajtotta, megfagyott, mi haszna várja, hogy fölungedjen, fagyva marad örökké. Csak alomban látta dicsfényes angyal-arcát, másként nem láthatta többé soha, soha.

Az ifju szívet kimondhatatlan fájdalomtól töltötte el, pillái alól köny szivárgott, a legkeserűbb, legkínosabb és — legutolsó könyek.

Az álomkép eloszlott és ő lehunyna szemét a fehér virágpárnán aludt tovább, aludt oly csendesen, hogy szive is megállt.

Másnap, hogy a vendégek a reggelinél össze gyűltek, Eliza az ablakhoz vezette barátját.

— Nézd Ilma, nincs már a kertben fehér szemfedő, a hóbotos kertészfiu mind leszedte.

— És mit csinált velök?

— Megvetette magának a halálós ágat.

Ma reggel halva találták a lepusztított virágokon.

— Még csak felelősségre sem vonhatjátok a kárért. Hiába, igaz az, hogy az ilyen poéta féléknek a fejében több van egy kerékkel, mint kellene. Tehát meghalt.

gen. Meghalt, elaludt a fehér virágokon, elaludt kedvese hideg szíve fölött.

Meghalt, elaludt a fehér virágpárnán az őz ifju, oda temették kedves halottja mellé, vele temették szívet, szívével szerelmét, szerelmével gyötrelmeit, csak egy volt mit nem tudtak vele eltemetni, azt az utolsó legkínosabb könyet.

Azt főnn hagyták a földön, ott hagyták az estike lelevén.

És az a köny, midőn leszivárgott a haldokló arcán, vitt magával valamit az elszálló lélekből, egy utolsó szikrát a kialakó életből, ott maradt fűve a virág lelevén, mint egy égről lehullt kicsinyke csillag és nem enyészett el, nem száradt föl.

Midőn a hajnal meghasadt, midőn fölemeltek a virágvárosról a sápadt hallottat, lassan leperdült a levelel a két virág kelyhébe s ott meghúzódott csendesen. A két virág pedig az első napugárra becsukta kelyét és nem engedte eltemetni.

A köny, az őz ifju legutolsó könye nem enyészett el nyomtalan, életet nyert benne egy szent fájdalom és midőn csendes estén a két virág fölnyitja kelyhét, megszállan lombja közt a ragyogó könyecse is, (szentjánosbogár) végigperdül a remegő leveleken és virraszt együtt a virrasztó virággal.

A hold fehér sugára reszket fölöttük, nem állja útját magas sírkő, nem állja útját szomorúfűz, árnyéktalan pihen a két fájó sziv.

Régen nyoma sincs már a várnak, elvándult a férvirágú kert, árnyas erdő áll a park helyén, a régi lakóknak tán dedunokai sem élnek, de, habár a két sírdomb is már régen elsimult, az estike és ragyogó harmatcseppje él az egész világon.

Elporlott a két ifju sziv, a föld nyugalmat adó keblén, elporlott rajtuk minden, mi földi volt, de az égi, az a tiszta, szent, eszményi szerelem — a két virág képében — s a szentelt fájdalom, — a ragyogó könyekben — az élni fog, míg sziv dobog a földön.

(Vége.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. I. E g e r á g h. „A sírkerten“ nem közhélet.

B. Gy. S z i g e t v á r. A cikket nem közölhetjük két okból: először, mert az ön személyes előtűnk ismeretlen s tudósítást — különösen ily tartalmat — csak ismert tudósítónktól fogadhatunk el; másodsor a cikket nem „olgalozik a tényével s az ebben szereplő egyénekkel, a hogy értelme lenne a dolognak, hanem személyek megnevezése nélkül személyeskedik, a mi inkább magánbeszú látszatával bír, minsem hogy tárgyilagos tudósításnak volna tekinthető. A 40 krui bélyegyet a tokaji tűzkárosultak javára adtuk.

Gabona-arjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1890. évi szeptember hó 20-án tartott határozatról.

Búza	Az árak métermázsánként számítottanak.		
	őszi	tavaszi	uj
Búza	— frt —	— frt —	— frt —
őszi	—	—	—
tavaszi	—	—	—
uj	6	90	6
Kétszeres	—	—	—
őszi	5	80	5
tavaszi	—	—	—
uj	—	—	—
Rozs	—	—	—
őszi	5	80	5
tavaszi	—	—	—
uj	—	—	—
Árpa	—	—	—
őszi	6	60	6
tavaszi	—	—	—
uj	—	—	—
Zab	—	—	—
őszi	—	—	—
tavaszi	6	10	6
uj	—	—	—
Bükköny	—	—	—
széna	—	—	—
Repce	—	—	—
Kukoricza	—	—	—
őszi	—	—	—
tavaszi	4	90	4
uj	—	—	—
Széna	—	—	—
őszi	—	—	—
tavaszi	2	40	2
uj	—	—	—
Szilva	—	—	—
széna	1	80	1

Kínalat: 80 s (mintegy 800 gabonaköcsi volt a piaczon.)

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő: NAGY FERENCZ HAKSCH LAJOS.

H i r d e t é s e k :

A LEGJOBB CZIGARETTA-PAPIR.

Nem üres reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb szemé-
lyiségei által bebizonyult tény, hogy a

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES“

zigaretta papír **BRAUNSTEIN FRÈRES** gyárától (Páris 65 Bou-
levard Exelmans) a legkényesebb és legkitűnőbb.

A kereskedelemben előforduló különféle jobb cigarettapapíros
előkelő tudósok által **összehasonlító vegyelemzésnek** alávetett-
ettek, úgy Dr. Pohl, a bécsi vegytani egyetem tanára, Dr. Lobermann
tanár a budapesti állami vegytani állomás főnöke, újabb időben dr. Soyka
Hygieniai tanár a prágai német egyetemen és mindezen összehasonlító
vegyelemzések mindenkor azon eredményt adták, hogy a **BRAUNSTEIN
FRÈRES** czégg cigarettapapírosa a legfinomabb és legjobb.

Valódi csak azon papír, melynek etikettje mellékel rajzhoz ha-
sonló és **BRAUNSTEIN FRÈRES** czéget viseli. Ezen czégg cigarettapapír-
jánál minden csomag anyai lapot tartalmaz, a mennyi az eti-
kettjén följegyezve van.

A g y á r

BRAUNSTEIN FRÈRES

czégg alatt **Bécsben I. ker., Schottenring 25. sz.** raktárt tart
zigarettapapírjai és cigarettalüvevei elarusítására.

Valódi francia cigarettapapírunk „Les dernières Cartouches“, valamint valódi fran-
czia hüvelyek „Les dernières Cartouches“ papíról, melynek minden doboza Braunstein Fré-
res czéget viseli, Pécsen **ALT** és **BÖHM** meg **REINFELD A.** urnakál kapható.

A cs. és kir. kiz. szab.

Herzog Sándor gyárai, Bécs, I., Graben, Bräunerstrasse 6.

szállítanak elismert legjobb minőségű

Mosógépeket,

(Strakosch és Poner
szabadalmazott)

facsarógépeket,

ruha-mángolókat,

vasalógépeket

sat.

Csatorna-zárakat,

önmozgású,

legjobb védelem

áradás ellen,

patkányok ellen,

csatorna bűz ellen.

Meidinger-kályhákat

egyszerű és díszes kialakításban.

szabályozható

töltő-kályhákat,

Caloriférest,

központi fűtéseket,

szellőztető készülékeket.

Eladás jótállás mellett. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

GAZDASÁGI

FELSZERELVÉNYEK

nagy mennyiségben és jó karban, gépek,
nagy számu jármás ökrök, gulya
marha, kitünő fajú és minőségű te-
nyészjuhok, jó hibern álló ménes
eladók: bővebb felvilágosítást nyújt

Baranya Szt.-Lőrinczi uradalom
főbérnöksége.

13440

1890. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy a pécsi egyesült kül-
városi takarékpénztár végrehajtónak néhai
Bogovits Antal örökösei végrehajtást szenvedők
elleni 3000 forint kötelezettség és járulékaik iránti
végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék
területén levő Pécsen fekvő a pécsi 229. sz. tjkv-
ben felvett I 364 és 364 a. hszsz. 253. sz.
háza udvar és kertre 8866 forint kiküldési
árban, mint a tett utóajánlati árban az árverest
elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok
a 1890. évi október hó 20-ik napján
d. e. 10 órakor Pécsen a kir. törv-
szék árverési szobában megtartandó nyil-
vános árverésen a megallapított kiküldési áron
fölli fog eladatul.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok
becsárának 10 %-át, vagyis 8866 forint kész-
pénzben, vagy az 1881. LX. törvények 42-ik
§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-
ügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadék-
képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a ér-
telmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság Pécsen, 1890. évi szeptember hó 8-ik
napján.

Lukrits István,

kir. törvénzéki bíró

11707.

tkv. 1890.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy öv. Zwickler Jó-
zsefné sz. Zwickler Anna és társai végrehajtási
joghatállyal bíró **önkéntes árverési** ügye-
ben a pécsi kir. törvényszék területén levő
Pécsen fekvő a pécsi 1697 sz. tjkv-ben 2609,
2610. hszsz. 2642. háza, belsőségére 4000 forint
becsárban; ugy a pécsi 1305. sz. tjkv-ben fel-
vett 5357. hszsz.; a pécsi 1691. sz. tjkv-ben
felvett 5036. hszsz.; a pécsi 1697. sz. tjkv-ben
felvett 5051/a; 5037/a; 5041/a; 5012/b. hszsz.;
a pécsi 2865. sz. tjkv-ben felvett 5356. hszsz.;
a pécsi 3409. sz. tjkv-ben felvett 4038/a; 5358.
hszsz.; a pécsi 4447. sz. tjkv-ben felvett —
5049/0. I. hszsz. fekvősegre összesen és együt-
tesen 12,500 forint becsárban mint kiküldési ár-
ban az önkéntes árverést elrendelte, és hogy a
fentebb megjelölt ingatlanok a 1890. évi
december hó 20-ik napján d. e. 10 óra-
kor a kir. törvényszék árverési szobá-
jában megtartandó nyilvános árverésen a meg-
allapított kiküldési áron átul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az in-
gatlanok becsárának 10 %-át vagyis 400 forintot
és 1250 forintot készpénzben vagy az 1881. LX.
t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számít-
tott és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kije-
lölt övadéképes értékpapírban a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy az 1881. t. cz. 170. §-a ér-
telmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóságnál 1890. évi augusztus hó 12-ik
napján.

Bogyay Pongrácz.

kir. törvénzéki bíró.

Arverési hirdetmény.

Viszló község (Baranyamegye) előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező

koreshmaházat és $\frac{1}{4}$ -ed kültelket

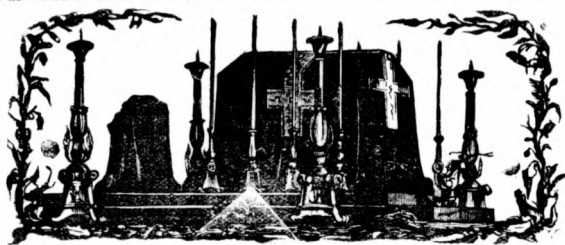
a község bérletét képező italméresi jogosultsággal f. évi október hó 12-én d. e. 9 órakor Viszló község házánál tartandó nyilvános árverésen — 1891. január hó 1-étől 1892. évi december hó 31-ig terjedő időre — haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár: 1200 frt. Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az árverés napján a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben az árverező községi előljáró kezére letenni.

Az árverési feltételek a gyüdi körjegyzői irodában betekintheők.

Viszlón, 1890. évi szeptember hó 13-án.

Az előljáróság.

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat
Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — ugy a halottak szállítására létesített üzletünket újabb átalakítások, — mindennemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tapintatos rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osztályú temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Tuma Venczel, Kristián József, Schubársky János,
Wranitsch György.

Lauber Rezső

téglagyár-tulajdonos

Pécsett, Mária-utczá 43. szám.

Elvállal évi eszerepő munkálatokat és javításokat 3 és 6 évi szerződésre ugy új eszerepezéseket a legjobb anyagból egy évi jótállás mellett. Szállít és elad eszerep-zsindelyt, oltott meszet és homokot a legolcsóbb áron

◆◆ Bérkocsik és fuvaros lovak ◆◆

mindenkor jutányosan kapkátók.

Telefon-összeköttetés a házban, a téglagyárral és homokbányával.

Főügynöksége a „PHÖNIX“

es. kir. szabad. osztrák biztosító társaságnak tűz, élet, elemi károk és balesetek ellen Pécset és vidékére; ajánlkozik biztosítási felvételek jutányos eszközésére. Ugyanitt jégkár elleni biztosítások elfogadhatnak.

Az első magyar asphal-társaság főképviselősege

elvállal mindennemű asphal munkálatokat, beton készítéseket járdákon, udvarokban és melléképületekben.

4204. sz.
tk. 1890

Arverési hirdetmény.

A dárđai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak Dvornics Zaria baáni lakos végrehajtást szenvedő elleni 251 frt 4 kr. tőkeövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a dárđai kir. jbiróság területén levő Baán községben fekvő a baáni 147. sz. tjkvben felvett + 3-7 rdsz. tekvősegekre együttesen az árverést 996 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi október hó 20 ik napján d. e. 10 órakor Baán községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 25 forint 14 krt készpénzben, avagy az 1881: LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárđán a kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1890. évi szeptember hó 4 ik napján.

Fekete Gyula,
kir. aljbíró.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel
kiadóhivatalunkban.

2480. 81.
tk. 1890. sz.

Arverési hirdetmény.

A sásdi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szak Anna Mária végrehajtatónak Keil János végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőkeövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a sásdi kir. járásbíróóság) területén levő a Bikalon és Csikós Töttőson fekvő, a bikali 41. sz. tjkvben foglalt I $\frac{1}{2}$ és II $\frac{2}{3}$ kültelekből Keil Jánost illető $\frac{1}{3}$ részre 442 frt; a csikós töttősi 223. sz. tjkvben foglalt 19. lszsz. 13. sorsz. ház, udvartér és kertre 413 frt és az u. o. tjkvben foglalt 317. lszsz. kertre az árverést 45 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi november hó 17-ik napján d. e. 9 órakor Bikalon a község házában és délután 3 órakor Csikós-Töttőson a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%, át, vagyis 44 frt 20 krt, 41 forint 31 krajczárt és 4 forint 10 krajczárt készpénzben avagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában foglalt s jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt átszolgáltatni.

A sásdi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság Sasdon, 1890. évi augusztus hó 20-án.

Wargha előadó helyett

Marjovszky,
kir. aljbíró.